

YENİ VERGİ DÜZENLEMELERİ

Yeni yasayla, basit usule tabi mükelleflerin kazançları gelir vergisinden istisna edildi. İstisna kapsamındaki bu kazançlar için gelir vergisi beyannamesi verilmeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde de bu kazançlar beyannameye dahil edilmeyecek.

Ekim başında Meclis Başkanlığı'na sunulan yasa teklifi, Genel Kurulda 14 Ekim'de kabul edilerek yasalaştı ve ardından 26 Ekim tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı. 7338 numaralı bu yasayla başta Vergi Usul Kanunu olmak üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları, Damga Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Bankacılık Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılıyor.

Bu yazımızda, toplam 63 maddeden oluşan 7338 sayılı yasanın; gelir ve kurumlar vergisi yasaları ile bunlarla bağlantılı olarak katma değer vergisi yasasında değişiklikler içeren düzenlemelerini özetleyeceğiz.

BEYAN VE ÖDEME SÜRELERİ DEĞİŞMEDİ

Kanun, teklif olarak Meclis Başkanlığı'na sunulduğunda, gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme sürelerinin birer ay öne çekilmesine ilişkin hükümler içeriyordu. Buna göre nisanda verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannameleri marta, martta verilmesi gereken gelir vergisi beyannameleri ise şubata çekilecekti. Bu çerçevede gelir vergisi taksit süreleri de birer ay öne (mart ve temmuz yerine şubat ve haziran) çekilmiş olacaktı.

Ancak genel kurulda bu düzenlemeler teklif metninden çıkarıldı. Dolayısıyla bu yasayla gelir ve kurumlar vergisi beyan ve ödeme sürelerinde herhangi bir değişiklik yapılmamış oldu.

BASİT USULDE KAZANÇ İSTİSNASI

Yeni yasayla, basit usule tabi mükelleflerin kazançları gelir vergisinden istisna edildi. İstisna kapsamındaki bu kazançlar için gelir vergisi beyannamesi verilmeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde de bu kazançlar beyannameye dahil edilmeyecek. İstisna, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlar için geçerli olacak.

SOSYAL İÇERİK ÜRETİCİLERİ

İnternet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden çeşitli içerikleri paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden istisna oluyor. Buna göre söz konusu faaliyetlerden elde

edilen reklam, sponsorluk ve satış gelirleri, bağışlar, hediyeler, bahşişler, ücretli abonelik gibi gelirler, gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecek.

Aynı şekilde akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar da istisna kapsamına giriyor. Başka faaliyetlerden gelir elde edenler de bu istisnadan yararlanabilecekler.

Bunun için Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şart. Bankalar bu hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden aktarım tarihi itibarıyla yüzde 15 oranında gelir vergisi kesintisi (tevkifat) yapacaklar.

Ancak bu işlerden yüksek gelir elde eden kişilerin istisnadan yararlanması mümkün değil. Buna göre kazanç toplamı gelir vergisi tarifesinin dördüncü dilimindeki tutarı aşanlar ile tüm gelirlerini yukarıda belirtildiği şekilde tahsil etmeyenler bu istisnadan yararlanamayacaklar. Söz konusu tutar 2021 yılında 650 bin TL olarak uygulanıyor. Ancak istisna düzenlemesi 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren elde edilen kazançlar için uygulanacağından, 2022 yılında bu tutarın da artırılmış hali dikkate alınacak.

KDV DE YOK

Gelir vergisinden istisna edilen bu kazançlara konu teslim ve hizmetler KDV istisnası kapsamına alınıyor. Buna göre söz konusu faaliyetlerden elde edilen gelirler kazançlara konu teslim ve hizmetler 26 Ekim 2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere KDV'den istisna olarak değerlendirilecek.

TARIMSAL DESTEKLERE VERGİ İSTİSNASI

Tarım sektörünün geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tarımsal destekleme ödemeleri gelir vergisinden istisna ediliyor. Söz konusu ödemelerden vergi kesilmesine (tevkifat) ilişkin hüküm de gelir vergisi yasasından çıkartıldı.

Yasa teklifinde olmayan fakat genel kurul görüşme-

leri sırasında eklenen bir düzenlemeden de bahsetmek gerekiyor. Buna göre 26 Ekim 2021 tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tarımsal destek ödemeleri üzerinden kesilerek tahsil edilen gelir vergisi, çiftçilerin düzeltme zamanaşımı süresi içerisinde ilgili vergi dairelerine başvurmaları ve dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri şartıyla, tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak faiziyle birlikte iade edilecek.

GEÇİCİ VERGİ BEYANNAMESİ

Kurumlar vergisi mükellefleri ile ticari kazanç ve serbest meslek kazancı elde eden gelir vergisi mükellefleri cari vergilendirme döneminin gelir ve kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere, üçer aylık kazançları üzerinden geçici vergi ödüyorlar.

Yeni yasayla dördüncü dönem geçici vergi beyannameleri kaldırılıyor. Yani ilgili hesap döneminin sadece yılın dokuz ayı için, üçer aylık dönem kazançları için beyanname verilecek ve geçici vergi ödenecek. Ancak bu hüküm 2022 yılına ilişkin olarak verilen beyannamelere uygulanacak. 2021 yılına ait son dönem geçici vergi beyannamesi yasanın kapsamına girmediğinden, bu beyannamelerin 17 Şubat 2022 tarihine kadar verilmesi gerekiyor.

VERGİYE UYUMLU MÜKELLEF İNDİRİMİ

Vergiye uyumlu mükellef indiriminden yararlanmanın şartlarından biri, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde beyana tabi vergi türleri itibarıyla yapılmış bir tarhiyat bulunmamasıdır.

Yeni yasayla tarhiyat yapılmamış olması koşulu, yapılan tarhiyatların kesinleşmesi şartına bağlanıyor. Dolayısıyla maddede belirtilen süre içerisinde haklarında tarhiyat yapılmış olmakla birlikte tarhiyatın kesinleşmemiş olması halinde mükellefler vergiye uyumlu mükellef indiriminden yararlanmaya devam edebilecekler.

Ayrıca kesinleşen tarhiyatların, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan indirim tutar üst sınırının (2021 yılında verilen beyannameler için bu sınır 1 milyon 500 bin TL olarak uygulanıyor) yüzde 1'ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacak.

Yukarıdaki hükümler, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinden itibaren uygulanabilecek.

NAKDİ SERMAYE ARTIRIMINDA FAİZ İNDİRİMİ

Sermaye şirketlerinin nakdi sermaye artışları üzerinden T.C. Merkez Bankası tarafından açıklanan faiz oranı dikkate alınarak hesaplanan tutarın yüzde 50'si kurum kazancından indirilebiliyor. Ancak finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri bu indirimden yararlanamıyorlar.

Yukarıdaki yüzde 50 oranı 2015 yılında çıkarılan Bakanlar Kurulu karar kapsamında payları borsada işlem gören şirketlerin halka açıklık oranına göre ve yatırım teşvik belgeli üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında artırımlı olarak uygulanıyor.

Yeni yasayla söz konusu yüzde 50 oranı, nakdi sermaye artışlarının yurtdışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için yüzde 75'e çıkarıldı. Bu oran, 26 Ekim 2021 tarihinden itibaren yapılan nakdi sermaye artışlarına uygulanacak.

İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ

Kurumlar vergisi mükellefleri, yatırım teşvik belgesi kapsamında yapmış oldukları yatırımlar nedeniyle hak kazandıkları yatırıma katkı tutarlarını gerek yatırımdan gerekse yatırım döneminde diğer faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle kullanabiliyorlar.

Yeni yasayla, yatırım teşvik belgesi bazında yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın yüzde 10'luk kısmının, ÖTV ve KDV hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilmesi imkânı getirildi. Bunun için kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talepte bulunulması gerekiyor.

Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak edilen yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamıyor. Ancak diğer vergi borçlarının terkin suretiyle kullanılan bu tutarın bir katına isabet eden yatırıma katkı tutarından vazgeçildiği kabul ediliyor.

Diğer vergi borçlarından terkin edilebilecek toplam tutar ise ilgili yatırım teşvik belgesi kapsamında fiilen yapılan yatırım harcamalarına, yatırıma katkı oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan tutarın yüzde 10'undan da fazla olamıyor. Bu düzenleme, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulanacak.

